

SEMANATORUL

ORGAN INVĂȚĂTORESC DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu
Redactor: I. Lupu-Rîjlețu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și administrația
Școala primară Nr. 2 Bazargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

Solidarismul nostru

de Eug. Răducu

Câteva guri neînfrinate se găsesc din când în când pe oriunde.

Se găsesc pe orice treaptă și în orice breaslă.

Se găsesc și în corpul învățământului primar.

E teren propriu:

Inviolabilitate avem ca oricare cetățean. În inamovibilitate ne-am situat cum am așezat coatele pe catedră. Cu salariul ne aflăm pe aproape de ceilalți funcționari. Mizerabil, ... dar l-avem. Avem și localuri de școală. Unii avem chiar locuințe.

Avem puțin, din toate câte ceva, neîndestulător, necorespunzător, rudimentar, învechit, dar cât de cât, avem.

Intr'o asemenea situație în care intrăm dela început, foarte mulți colegi învățători de ce s'ar lipi și cristaliza în profesiunea aceasta?

Când profesiunea este asigurată, cu sursele sale din trecut, cu avantajele concrete și cunoscute, de ce avântul sufletului azuriu să se oprească într'o poziție de învățator, educator, și misionar?

Și încă în frontul misiunii de învățator, la cot cu unii gârboviți, încovoiați și schilodiți?

Noi, cei tineri să croim o lume nouă, o altă lume cu care noi începem, o lume după un tipar celebru, cum ea stă în iluzia vieții, fără încercare, fără adaptare, și fără așezare!

Apoi, câțiva singurateci veninoși rămân și se răsleşesc din tabăra profesională pe simplități revoltătoare. A zis unul ... a fost preferat altul ... a auzit că ... i se cuvine să ... i s'a întâmpnat că ... și pentru acestea se desinteresează de frontul profesional învățătoresc, rezumat astăzi după lupte de decenii în „Asociația generală a învățătorilor” din România întregită.

Sunt câțiva aceștia fără-mituri ... spice mălurate ... cari rămân și privesc; ori se sbuciumă în rătăcire pe cărările pierdute!

Toți cei 50.000 de educatori, în aproape 50.000 de sate și orașe, mai regulat risipiți pe suprafața poporului românesc de cât oricare categorie socială, se alinază în front.

50.000 muncitori cu pricepere în ogorul sufletesc al unui neam, se înurmă.

50.000 de conștiințe pe suprafața vieții celor 20 milioane locuitori, se fortifică.

50.000 expresiuni voite împânzesc o țară și un popor, gata la datorie, pe ogorul lor de învățatori, unde rețrânși primesc sbârâiturile celor ce li urâsc și se cutremură de solidarismul care se încheagă!

Cei 50.000 știu că au în păstrare patrimoniul luptelor de până azi

Și 50.000 de voințe ordonate ale celor mai umili fac isprava vietăților care uimesc.

Indrăsniți și stricați un mușuroiu de furnici?

Indrăsniți într'un stup de albine?

De după câte o coajă a pământului, războinicilor uriași au fost prăpădiți de săgețile piticilor, care și apărau cetatea lor, înălțată și organizată ca cea mai măreață construcție a vremurilor!

Cetatea învățătorilor organizată din truda unui trecut, cimentată pe conștiința drepturilor cucerite și încălzită numai de focul legitim al pulsațiilor de neam, se înalță majestos în negura vremurilor furtunoase!

Când cei 50.000 vor fi trecut cele 3 praguri din pantheonul nației: de învățator, educator și misionar atunci istoria Neamului românesc își va scrie destinul pe bronzul viitorului la care avem dreptul.

Iar solidarismul învățătoresc va fi încrustat pe bronz, respectat ... și iubit!

O platră din bronzul de atunci rămâne depusă de generația noastră de astăzi ..!

Fiecare om să fie activ, și aceasta în cel mai înalt grad și să moară cu convingerea că a făcut tot ce a putut mai bine.

Sydney Smith

Învățătorii tineri

Odată cu primele frunze îngălbenite ce se desprind de pe ramuri, pornesc spre toate colțurile țării, învățătorii tineri, să ducă grăunți de înțelepciune acolo unde trebuie; să fie pionierii românismului, factori culturali și educativi, dar în același timp și martiri.

Cu cât elan și câtă însuflețire pornesc acești apostolași — idealizii creiați de școalele noastre normale, dar nepregătiți pentru greutățile vieții, pe care le întâmpină la primii pași în învățământ — și cât de dezolați rămân când se lovesc de realitate.

Viața învățătorilor tineri e o tragedie. Cei care s'au coborât din sferile înălțimii lor, între ei, le-au cunoscut situația tristă și dureroasă. Dar, aceia cari-i privesc și apreciază numai din birouri, îmbăiați în fum de tutun, nu vor cunoaște niciodată calvarul tinerilor învățători.

Despre situația lor mizeră s'a scris mult, s'a vorbit și mai mult, dar s'a auzit puțin și s'a înțeles și mai puțin.

Imprăștiati pe granițe, pentru că numai pe acolo se mai găsește câte un post vacant, învățătorii tineri sunt plătiți cu 1600 și 2200 lei lunar. A judecat cineva dintre cei în drept, ce însemnează aceste sume pentru niște ființe umane care nu sunt nici salahori, nici măturători de stradă, ci sunt educatori, apostoli, luminătorii neamului, sau cum vreți să le mai ziceți? Mă îndoiesc. Și cu atât mai trist că nimeni nu și-a dat seama că salahorii, măturătorii de stradă și alții de felul lor, sunt mai bine plătiți decât învățătorii tineri.

Dar, învățătorii plătiți cu 1600 și 2200 lei lunar, își încep cariera, cei mai mulți, în localități cu populație eteroglotă, unde condițiile de viață sunt, incontestabil, mai mari și unde, pe lângă misiunea de educatori, mai au și pe aceia de făcleri naționali și propagatori ai românismului.

Să stăm strîmb și să judecăm drept. E posibil ca un om cult, un om care trebuie să fie exemplu și model din toate punctele de vedere în fața satului și a copiilor, să facă față vieții cu 1600 sau 2200 lei lunar. Cerințele vieții sunt multiple. Tînărul învățator are nevoie de hrană, de îmbrăcă-

minte, de locuință, de încălzit, de spălat, de o carte și un ziar ca să și mai înprospăteze cunoștințele și să nu mai fie nevoie să se pună problema reeducării învățătorilor. Va putea face un om toate acestea cu una din sumele de mai sus, astăzi, când standardul de viață a crescut uimitor??

În localitățile eterogene situația e și mai tragică. Acolo viața e mai scumpă și greutățile sunt mai mari. Pe lângă acestea, se mai adaogă ura și dușmănia minoritarilor, care caută să speculeze pe învățători, ca în felul acesta să-i compromită. Nu mai vorbesc că sunt și localități pur minoritare, unde învățătorii nu găsesc hrană, nici locuință.

Față de constatările de mai sus, deși cunoscute de toată lumea și de Ministerul Educației Naționale, nu s'a luat nici o măsură. Și urmare acestei nepăsări avem astăzi în țară 4000 de învățători tuberculoși, răpuși de mizeria îndurată la începutul apostolatului.

E datoria statului să intervină cu mijloace de îndreptare plină nu va fi prea târziu. Să se înțeleagă odată, că un om nehrănit bine, nelmbrăcat cum trebuie și care trăiește în condițiuni de viață cât se poate de rele nu va putea rezista bacilului Koch care se găsește din abundență în aerul îmbăcșit al claselor și ele, necurățite și negrijite din lipsă de fonduri.

În urma intervențiilor făcute de Asociația generală a învățătorilor, care se îngrijește de aproape de soarta lor, pentru îmbunătățirea situației materiale, s'a răspuns totdeauna că nu sunt fonduri. Ne mirăm că nu se găsesc fonduri, cât de puține, pentru îmbunătățirea salariului de mizerie al învățătorilor, când pentru alte lucruri de nimic se găsesc destule fonduri!

Dacă ar fi puțină bunăvoință s'ar găsi aceste fonduri, dar când bunăvoința nu există situația învățătorilor tineri va fi poate și mai tristă și mai dureroasă.

Bacilul lui Koch nu iartă pe nimeni și nu va cruța nici pe învățători cu toată misiunea lor de apostoli.

I. Lupu-Rîjlețu

Onoarea și succesul nu coincid totdeauna.

George Ferbert

Practicitatea învățământului supra-primar.

Cu prilejul noului an școlar, încerc pe această cale să-mi arăt unele păreri, pentru această problemă, care preocupă în mod deosebit lumea dascălească de toate categoriile, mai ales dela război încoace, decând activismul și utilitarismul, încerc să reformez întreț învățământul.

Din frământarea acestei idei s'a introdus în legea învățământului primar dispozițiunea care prevede categoric, că pe lângă învățământul teoretic să se predea și învățământul practic, la cursul supra-primar.

Acest învățământ, fără îndolală, creiază în același timp a nouă etapă de progres pentru educația școlărilor noștri, adevăr, ce de altfel este preconizat din cele mai vechi timpuri și de pedagogie, care spune: *"Nici-o cunoștință nu este atât de trainică, dacă ea nu a trecut mai întâiu, prin cât mai multe simțuri"*.

Deci învățământul practic, este mijlocul cel mai plăcut, pentru a trece învățământul teoretic, prin cât mai multe simțuri.

În plus, din învățământul practic, elevul va căpata o deosebită influență asupra sufletului și a trupului, formându-i diferite deprinderi bune pentru lupta vieții.

Toate aceste deprinderi bune, se concretizează în familiarizarea lui cu gospodăria, în cultivarea de aptitudini practice.

Acesta este idealul învățământului și către această parte a educației, trebuie să ne îndreptăm toată atenția, căci cu drept cuvânt, astăzi, observăm mai mult un exces de cultură teoretică și în același timp o mare deficiență de aptitudini practice, care de altfel sunt cele mai importante în lupta vieții.

Cu cât este de frumoasă și însemnată această parte a învățământului nostru primar și supra-primar, cu atât este mai defectoasă aplicarea ei, și eu de această latură mă viu ocupa mai mult.

În lege scrie precis la art. 115: *"Pentru lucrările manuale și îndelungnicirile practice, se pot numi maestri dintre absolvenții de școli speciale, echivalente cu liceul"*. Adică maestri și maestre pentru ateliere, sau agronomi pentru învățământul agricol-practic. Anul trecut s'a făcut de către Onor Minister, câteva numiri de asemenea specialiști, despre cari în să mărturisesc sincer, că nu au făcut absolut nimic, ba încă au încurcat și activitatea celorlalți învățători, de a nu preda învățământul practic, sub pretext că îl predă domnul specialist, care fără nici un tact pedagogic, își pierdea vremea mai mult degeaba, mulțumindu-se să semneze de prezență și să-și la drepturile bănești.

Atât și mai mult nimic!...

La fel este cazul și cu celălalt învățământ practic de atelier.

În majoritatea cazurilor, se numesc în aceste posturi, persoane fără nici-o pregătire didactică necesară și învățământul nu-și mai poate avea valoarea lui adevărată. Dar chiar dacă am presu-

pune că în acest sens s'ar numi numai maestri de ispravă, cu studii echivalente cu liceul, așa după cum pretinde legea, în câteva centre de județ, nu pot concepe în ce măsură s'ar rezolve problema *"practicității învățământului supra-primar"*, la toate școlile din județ?..

Eu cred pur și simplu, că numirea acestor câțiva maestri și maestre pe județ, nu sunt altceva, decât un balast inutil, care ne îngroașă rândurile, întocmai cum alta dată ne-au îngroașat rândurile o întregă pleiadă de suplinitori, cari mai pe urmă s'au titularizat, periclitând astfel, astăzi, numirea normaliştilor cu diplomă...

De altfel această dispoziție de a se numi maestri și specialiști în învățământul supra primar se bate cap în cap cu dispozițiunile art. 76, 118, și 119, care obligă pe toți învățătorii, să predea acest învățământ: *"Câmpul de experiență; va fi cultivat sistematic, ca un lot nedivizat, de toți învățătorii și învățătoarele școlii, împreună cu elevii din ultimele 3 clase"*.

Afară de acestea, celelalte două articole, prevăd ca toți învățătorii și învățătoarele ce se vor prezenta la examene, să fi predat la învățământul practic și lucrări manuale. —Deci când avem asemenea dispozițiuni legale, ce ne trebuie să mai umblăm după alții?...

Mai bine, banți, ce se irosesc pentru plata acestor posturi, i-ar întrebuința Ministrerul, fie pentru un spor cât de mic la salariul nostru, fie pentru creere de alte posturi, acolo unde se simte nevoie și să ne oblige pe noi a preda învățământul practic, care și cu maestri și fără maestri, noi tot îl predăm, din datoria și dragostea ce-o avem pentru catedră!...

Odată cu începerea noului an școlar, după cât se vede treaba, d-l Ministru al Educației Naționale s'a cam edificat asupra progresului ce l-a avut școala după urma acestor maestri, încât am văzut că anul aceasta a mai redus din aceste posturi, probă că încet, încet, o să se dispenseze de acest balast costisitor.

În cel mai bun caz, ar fi fost cu mult mai bine, dacă în aceste posturi ar fi fost numiți dintre învățătorii cari n'au posturi.

În concluzie, învățământul practic, nu se va așeza în firea poporului nostru decât de către învățători, cari cunosc atât partea teoretică cât și pe cea practică, în timp ce Ministerul ar trebui să le dea un cât de mic avans la leafă pentru munca ce-o prestează în plus.

Preot Ion I. Neagu
Învățător-Stejarul

Exemplele eroice ale zilelor trecute sunt în mare măsură izvoarele curajului generațiilor viitoare. Spiritele viteze ale trecutului influențează, iar omenirea trece calmă prin toate pericolele.

Helps.

Asociația Generală a Învățătorilor DIN ROMANIA

București, Bulev. Take Ionescu Nr 23

A P E L

către membrii Asociației noastre

Loteria de Stat și a Uniunii Fundațiilor Culturale Regale s'a adresat Asociației noastre, în legătură cu înlesnirea participării corpului învățătoresc la tragerile Loteriilor sus arătate, prin Casa de Economie, Credit și Ajutor a Corpului Didactic.

În afară de înaltele scopuri sociale și culturale ale acestor instituțiuni, statornicite prin Legile și Înaltele Decrete pe baza cărora funcționează, și în afară de câștigurile ce rezultă pentru colegii norocoși, s'a rezervat un beneficiu apreciabil Asociației noastre, în raport cu înscrierile primite la Asociație, din bunăvoia colegilor.

Acest beneficiu este exclusiv destinat fondului pentru înălțarea, în Capitala Țării, a CASEI ÎNVĂȚĂTORILOR.

Toți colegii doritori să participe la trageri, vor trimite înscrierea pe o carte poștală la adresa Asociației noastre: București, B-dul Take Ionescu No. 23.

Președintele Asociației Generale
a învățătorilor din România

D. V. ȚONI

Basmul lui Mihail Lungianu

Creangă, Eminescu, Ispirescu, Slavici și Dulfu, au dat duh basmului românesc, în gradația personalității lor, și i-au insuflat viață din puternicia etică a propriilor lor suflete. Basmul lui Mihail Lungianu, scris după categorii de vârstă, zugrăvește în toată strălucirea inițială, epicul rural, grandios de românesc, așa cum îl păstrăm fiecare dintre noi, în ungherul inimii, de pe când am culcat copilăria noastră în pat de sulfine și de visări legănate. Dar Mihail Lungianu a basmuit tot ce istoria noastră a avut mare și înduioșător. Alb și Roșu Împărat, apoi Lal și Ler Împărat, cari sunt ai noștri, cum și vitejii Iorgu Iorgovan, Dragoș și Tatomir, care e Negru Vodă, s'au coborât din istorie în minunea basmului. Ba și chipul de înger al principelui de coroană Mircea a fost trecut în nemurirea legendei. Se poate citi tot sbuciumul sufletului Mumei lui, în litera înlăcrămată a marelui nostru povestitor. În timpul din urmă a pus în poveste, jertfa lui Moța și Marin.

Copilăria mea a împrumutat zbor din scrisul lui Mihail Lungianu și ori de câte ori simt necesitatea întoarcerii la zilele de naivă credință, citesc o legendă, un mit, un basm din mulțimea produselor acestui deschizător de zări senine și de părți largi. Mi-l așa de aproape, ca amintirea unei mele mame. E atâta asemănare în vorba ei domoală și dintre glăsuirea de clopot d'acioae a literaturii lui.

Mihail Lungianu e mare prin tot ce a scris din viața țărânilor noastre. Se poate numi pe drept

părintele tradiționalismului românesc. Ceeace-l va trece mai mult decât or ce la nemurirea e însă dulce'nșăilare a basmului, în cântece, ce merg la inimă, și'n vorbe cu șart, în înșiruirea unui grai neîntrecut de frumos și de neaoș băștinaș.

Indemn aci, din această tribună a literelor românești pe toate numele, pe tați, pe frați mai mari și pe dascăli, să'nfrumusețeze copilăria odraslelor lor, sau a căror grije o poartă, punându-le 'n mâini basmele și povestirile lui Mihail Lungianu. Își fac o mare datorie de părinți și de educatori.

Gr. Bugarin
înv. Lugoj

PENTRU NOI

Cea mai necesară instituție financiară este banca învățătorilor. Nu numai fiindcă e a noastră, a anvățătorilor.

Dar banca noastră prezintă următoarele avantaje:

1. E cea mai aproape de noi când avem nevoie.
2. Percepe cea mai mică dobândă.
3. Fiecare învățător își poate controla situația sa la bancă.
4. Nu dă împrumuturi peste puterea de plată a învățătorului ca să-l aducă la disperare.
5. La nevoie, ne salvează din ghiarele altor cămătari, fie bănci, fie particulari.
6. Consolidează prestigiul de corp, pentru care conștiința de învățător trebuie să fie setoasă.
7. Mai șterge asperitățile din corp, lasate de resentimentele crezurilor sociale.

Utilizarea locuințelor acordate conducătorilor de instituții didactice

Ministerul educației naționale a dat următoarea decizie:

"Toți membrii corpului didactic de toate gradele, precum și conducătorii de instituții dependente de ministerul educației naționale, cari au dreptul, prin natura serviciilor lor să locuiască în localurile instituțiilor pe care le dirijează își pierd automat acest drept odată cu încetarea funcțiunii lor, prin pensionare, demisie, numire în alt post, etc. Ministerul educației naționale, la cererea autorității respective, poate acorda o păsuire până la epoca mutatăului (de exemplu Sf. Gheorghe sau Sf. Dumitru). În nici un caz acest termen nu va putea trece de șase luni.

Cei păsuți vor plăti ministerului o chirie echivalentă cu suma reținută prin statele de salarii ca îndemnizații de chirie în ultima lună de funcționare, anterioară termenului de păsuire. Această sumă se va vărsa lunar, la 25 a lunii respective, la caseria direcției contabilității ministerului.

Autoritățile administrative de care depind persoanele aflate în condițiunile de mai sus, rectoate, decanate, inspectorate școlare, direcții de instituții și școli de orice grad vor supraveghea executarea întocmai a deciziunii.

RUINE...

Cic'a fost demult, odată — și poate ar mai fi și-acum
Dacă vremea care trece, n'ar preface totu'n scrum —
Lângă drumul care trece printre cruci, în deal spre vie,
O cetate păgânească, unde azi i-o răzășie!...

Zidurile-i mohorâte, cu porți mari strânse'n zăvoare
Ascundeau grămezi de aur și podoabe lucitoare,
Pivnițe bogate'n vinuri, turme multe de mioare....
Și sub toate aceste bunuri, nevăzut însă de soare
Se zbătea în ghiara morții — veșnică biruitoare —
Fostul rege al cetății, strâns în lanțuri sunătoare!...

Vina? Dar de când e lumea și nevinovații pier...
Fiecare are o viață, fiecare un loc în cer!...
Setea de pământ și apă se astâmpără prin moarte.
Viața făurește ambiții și de-ar fi mai lungă, poate
Ar avea prea mult timp omul, ar găsi leac nemuririi.
Dar îi amintește moartea că-i supus legilor firii!....

Asta e povestea celui nevăzut de raza lunii...
Vrând să-și apere pământul moștenit dela străbunii,
Dintr'o oaste, câtă frunză, a rămas doar singur el
Ca să zac'o viață'n lanțuri, cum ar zace orice mișel!...
Din mărirea de-altădată, a rămas astăzi de are
Sub el pat de paie ude și'n cap plan de răzbunare?....

A intrat de mult în umbra norilor tivii cu aur,
Soarele'mpăratul zilei, mândrul Consânzenei, Faur!...
În tăcerea ce s'așterne peste văi, izvoarele
Cu-al lor murmur dulce'ngână doina și cocoarele!....
Printre munți, o ciocârlie, rar îngână ruga serii
Și sfioasă iasă luna printre brazi în culmea zării...
În mănunchiuri se sirecoară prin arcadele de brad
Razele-i săgeți de aur și se-aștern pe-al apei vad!....
În cetatea mohorâtă, cu-a ei turlă nfipte'n coaste,
Pentru luptă-și pregătește, arcuri, sulite și oaste,
Ce-l ne'ndestulat de poște, cel temut de ai lui toți,
Vrând să'ncarce iar cu pradă, turmele de idioți!...

Porțile se dau în lături și se scurge oastea mută
Spre cărări pierdute'n umbra neagră a codrilor de brad
Iar un cetin frunza-și pleacă și-ar părea că nu ascultă
În eterna pace a nopții, pasul oastei lui Arpad!...

Sgomotul, încet dispăre ca și luna după nor,
Și se pierde'n munții tainici!... Doar un murmur de izvor
Mai îngână imnul nopții!... Apoi și el obosit,
Lasă noaptea să vegheze, peste'ntinsul nesfârșit!...

Jos sub ziduri mucezite, fără flori și fără lacrimi,
Fostul crai al cetății, rege astăzi fără țară,
Piere întins pe paie ude, sacrilegiu unor patimi
Și ambiții fără seamăn. Trei acorduri de chitară
Vrând să-i ușureze chinul, moartea să nu-i pară amară,
Dintr'un colț în altul poartă al lor sunet de sirena....
..Trei greeri, un rege poartă înspre liniștea eternă!...

Când în miez adânc de noapte, stele nasc și stele pier
Iar în zare de trei sulii, luna s'a'nălțat pe cer,
Când între viață și moarte un ciopor de căprioare
Pasul lor mărunț și sprinten și-l îndreaptă spre izvoare,
Și când vânturi dorm în ceruri, ca și raza lunii în vad,
Liniștea adâncă a nopții și a codrilor de brad,
Ropote de cai și țipete sinistre o'nterup!.. Și deodată
Calul lui Arpad apare și se oprește drept în portă,
Fără călăreț!.. În urmă-i zăpăciți de groaza luptei
Nechezând, pământul scurmă, roibii, ca'n mijlocul pustei!...

Undeva pe câmp de luptă, printre mii de trupuri reci,
Cu fiorii morții'n vine, cel ne'ndestulat de veci,
Moare, fără flori și fără lacrimi!... Încântați de voia sorții,
Se cobor în stoluri corbii, ca să-i cânte imnul morții!....

A'ncetat să cânte greerii.. Iară morții dorm cu morții
De pe marea de cadavre se ridică vâlul nopții!...

Ar mai fi azi cetatea lângă margine de drum
Dacă vremea care trece n'ar preface totu'n scrum!...

E. Mutulescu

Cronică literară

B. Ștefănescu - Delavrancea (1858-1917). În luna Aprilie s'au împlinit două decenii dela moartea lui Barbu Ștefănescu-Delavrancea, socotit de Maioreccu „cel mai mare orator al epocii noastre”.

A studiat dreptul la București și Paris.

Gazetar, avocat, deputat, primar al Bucureștilor, ministru, orator desăvârșit, Delavrancea s'a dovedit ca personalitate de seamă în epoca sa.

În literatură s'a impus prin n-velele sale, prin trilogia dramatică: Apus de soare, Viforul, Luceafărul; precum și prin comediile sociale: Irinel și Hagî-Tudose.

În paginile literaturii noastre, cit și în anele vieții sociale și politice din timpul său va rămâne deapauri, peste veacuri, amintirea și opera ilustrului B. Ștefănescu-Delavrancea.

I. Heliade Rădulescu (1802-1872). Tot în luna Aprilie s'au împlinit 60 de ani dela moartea primului președinte al Academiei Române, I. H. Rădulescu.

A desfășurat o activitate prodigioasă și multilaterală remarcându-se ca: ziarist, om de teatru, filolog, poet, critic, traducător și om politic. În fiecare din aceste ramuri de activitate, Heliade a lăsat cite o părticică din sufletul său. În literatură ne-a dat balada „Sburătorul”, poezii și încercarea de epopee numită „Mihaida”.

Lângă înfăptuitorii din generația dintre 1800-1870 va rămâne deapauri figura lui Ion Heliade-Rădulescu.

Grigore Ureche (1590-1647). S'au împlinit 120 de ani dela moartea unuia dintre cei mai de seamă cronicari, care s'a numit Grigore Ureche.

El a scris un însemnat lelopiș pe care l-a intitulat: „Domniile Țării Moldovei și viața lor”, și pe care-l avem numai în copie datorită lui Simion Dascălul.

I. L. Caragiale (1852-1912). S'a împlinit un sfert de veac dela moartea neîntrecutului satiric I. L. Caragiale.

Caragiale a fost: corector, redactor, director de reviste, publicist român (cum își spunea singur), actor, director al Teatrului Național din București, profesor de liceu, funcționar la R. M. S., crișmar, restaurator, om politic etc.

Soarta a arătat acestui geniu al satirei, fără tendințe, cele mai multe din fațadele ei.

Caragiale a știut să prindă moravurile societății din timpul său pe care le-a zugrăvit admirabil în nemuritoarele sale comedii: O noapte furtunoasă, Conul Leonida față cu reacțiunea, O scrisoare pierdută, etc.

Comicul și ridicolul sunt două elemente de seamă ce stau la baza comediilor sale. Comedia lui Caragiale este originală pentru că el a știut să iasă din făgașul comediei universale.

Caragiale ne redă în piesele sale comicul ca element de artă,

extrăgând din viața cotidiană tot ceia ce va rămîne comic pentru eternitate.

Satira lui este crudă, răutăcioasă, dar fără tendințe de moralizare. Eroii lui sunt cei mai mulți, străini romanizați, pe care biciul său i-a lovit și-i va lovi peste veacuri. Acești eroi sunt printre noi, numai că, orbiți, nu-i vedem și-i cocoșăm în cele mai înalte posturi ale vieții publice.

Caragiale rămîne ca cel mai original satiric pe care l-a cunoscut literatură noastră. El va fi de actualitate oricînd, iar opera sa va fi totdeauna vie...

Titu Maiorescu 1840—1917. Timpul a așternut și peste memoria lui Maiorescu 20 de ani.

Titu Maiorescu este cel mai reprezentativ factor creator în a doua jumătate a secolului XIX-lea. În jurul său s'au grupat o seamă de personalități de elită ale neamului și au pus bază societății „Junimea”, care a adus o direcție nouă în literatură și în critică.

Maiorescu o încurajat o mulțime de talente și un geniu național pentru care motiv istoria nepărtinitoare îi va rămîne veșnic recunoscătoare.

S'a remarcat în viață ca: magistrat, profesor de liceu și universitate, om politic, ministru, prin ministru, scriitor, critic, literat, îndrumător, orator de seamă, etc.

Maiorescu s'a ridicat contra neadevărului în artă care constituia vișul radical al culturii și a dat noi direcții în: „In contra direcției de astăzi în cultura română”. Deasemenea, Maiorescu s'a ridicat contra mediocrităților combătînd formele fără fond.

Toată opera lui Maiorescu constituie una dintre pietrele de temelie și cea mai însemnată, la consolidarea culturii moderne.

MAMEI

Mamă,
De rămîneam în satul meu Pietrari,
Printre creștii'n care am crescut,
De gîze și de ierburi cunoscut,
M'aș fi culcat sub streșini de arțari
Și depărtarea nu m'ar fi durut.

De rămîneam în satul mic, blajin,
Aș fi știut mai bine să mă'nchin
Lui Dumnezeu, — un Dumnezeu de țară
Cu barba albă și chipul curat.
Mamă,

Aș vrea să mă re'ntorc la el în sat,
Dar a făcut din mine tîrgul fiară
Și'n piscul bunătății nu-l mai urc,
Iar el la mine nu se mai coboară

Mamă,
Pe-acel curat și pașnic Dumnezeu,
— Poem de iubire, —
Trimite L tu în tîrgul fariseu
Să mă'nblînzesc sub umeda-i privire,
Ca ceru'mbrățișat de curcubeu.

Iosif Dumitrescu-Pietrari
(Din „Gorjanul”)

O purtare frumoasă este mai utilă decît o statură frumoasă; ea te face să resimți mai multă plăcere decît statuile și picturile; este cea mai frumoasă dintre arte.

Emerson

Scrierile d-lui MIHAIL LUNGIANU

Cerându-ni-se de unii cititori ai noștri relații asupra scrierilor d-lui *Mihail Lungianu*, comunicăm că pot să se obțină, fie dela librăriile dela orașe, comandându-le să le procure, fiind scoase în mai multe edituri, fie mai ușor direct contra ramburs de la autor, București str. Principatele Unite 2, d-sa acordând și reducere de 10-20%, după numărul mai mic, or mai mare, de volume cerute.

Pentru înlesnirea abonaților noștri ne angajăm să le expediem noi cu un rabat de 10%. Vom da publicității în ziar, numele tuturor celor care vor face comenzi prin noi, trimițându-ne anticipat costul de 5, 6, 13, 22, 27, 28, 36, 45, 51, or 54 lei pentru câte o broșură, or volum, din cele notate mai jos, diferite adunări ale acestor cifre pentru mai multe broșuri și volume, sau suma globală de lei 422 pentru o colecție de 11 volume și 3 broșuri, existente.

Cu aceasta se va face și o statistică a cititorilor acestui scriitor, neaș și adânc românesc, din lumea abonaților noștri.

Scrierile sale disponibile sunt:

In Sărbători ed. III prem. Academia Română	60 lei
Clacă și robot, ediția IV.	30 "
Inslăilari ed. IV, premlată Academia Română	32 "
Din umbra satelor ediția II.	30 "
Sfârșituri ediția II	25 "
Mucenici Neamului ed. II	50 "
Povești, ed. III premiata Academia Română	50 "
Alte povești ediția I	40 "
Comoara lui Prâslea ed. II prem. Acad. Română și fund. regale Principele Carol	35 "
Fapturi nastimiri ed. I. prem. Acad. Rom.	40 "
Săracu Gealapu	15 "
Postelnicu Cumpăna	7 "
La cruci	6 "
Din țara lui Alb împărat	55 "

Pentru citiri extrașcolare și în orele de religie, pentru premii, pentru biblioteci și șezători populare

A apărut și se găsește de vânzare, la editura „PRINCIPELE MIRCEA”, strada Doamnei, No. 10, București și la toate librăriile din țară:

„Comoara lui Prâslea”

de Mihail Lungianu

a doua tipăritură, revăzută și adăugită, povești pentru copii, premiata de fundația „PRINCIPELE CAROL”, și de Academia Română prețul lei 36.

O scriere pentru prima vârstă a copilăriei. O cădelnițare de mirese sfinte de bunătate, de dreptate, de milă, de duioasă dragoste. Citind-o, plutești, cu eroii povestirilor și cu autorul, pe puternice aripi sufletești, zbori în lumi frumoase, în cari sălaşuiesc în voe binele și adevărul.

Totul e un vis plăcut, un cântec, ce robește, și o dulceață, ce-ți pare rău că trec când, sfârșind cititul, închizi cartea. Atât că vraja stărnită rămâne, urmele, ce lasă atâta măiestrie de stil și muzica de simțiri, stăruiește, infiripând zări senine și durând firi alese.

Cumpărați-o, puneți-o-n cât mai multe mâini de copii și de părinți, răspândiți-o cât puteți în juru-vă, împlinindu-vă, față de soarta și de mângăierea lor și ale acestui neam, datorita creștină, pe care o bicinuește tot românul s'o faca împărțind, în aducerea minți a sufletelor dragi, prinoase la zilele mari.

E recomandată de min. instr. publice, dir. Inv. primar cu circulara 174.277 | 35 și dir. Inv. secundar cu No. 220.460 | 935 către inspectoratele școlare.

Comenzile făcute prin autor beneficiază de o reducere de 20%.
A se adresa: Strada Principatele Unite 2, S. V. București

DIVERSE

Dela noi.

Reconstituirea cetății „Turis Romanus”. La Turnu Măgurele se va reconstitui vechea cetate romană „Turis Romanus”. despre care amintește Procopius în scri-soarea sa „De Bello Gotico”.

„Turis Romanus” a fost poarta de scurgere a puhoaelor barbare spre Bizanțul creștin. În decursul istoriei, evenimente de seamă, au legat această cetate de numele a câțiva domni români ca: Mir-

cea cel Mare, Mihai Viteazul și Alexandru Ghica.

În jurul micșipului București se fac de câțiva timp săpături arhiologice. În săpăturile dela Plumbuita, Cernica și Dealul Piscului (Șerban Vodă) s'au găsit morminte din timpul năvălirilor barbare. Deasemenea, s'a constatat că meleagurile acelea au fost locuite cu 30.000 ani înainte. (Satul).

Primul monument ridicat în

Basarabia, în memoria neuitatului Rege „Ferdinand I”, s'a realizat în orașul Ismail.

Monedele de 5 lei, cu efigia Marelui Voevod Mihai, se retrag de pe piață. Puterea lor circulatorie încetează pe 1 Ianuarie 1938.

În luna August s'a semnat la Ministerul Educației Naționale convenția prin care România a devenit membră a Biroului Internațional al educației dela Geneva.

Înaintarea la gradul I. Ministerul Educației Naționale a hotărât că pentru înaintarea la gradul I a învățătorilor, cei interesați vor putea face cereri în cursul fiecărui an școlar, numai la minister și numai în cursul lunii Septembrie. Inspecțiile speciale pentru înaintare la gradul I se vor face dela 1 Octombrie la 1 Mai numai de inspectorii generali, iar propunerile pentru înaintare se vor face odată pentru toți învățătorii din regiunea fiecărui inspector general, pe data de 1 Septembrie a anului în care se face propunerea. Drepturile materiale ale învățătorilor se vor acorda dela data înscrierii sumei în buget.

Plata pentru timpul suspendărei. Ministerul Educației Naționale a hotărât ca membrii corpului didactic de toate categoriile, în timpul când sunt suspendați, să primească 50% din retribuția lor totală (leafa de bază, gradațiile, chiria și ajutorul familiar). Dacă suspendarea, din cauze independente de voința învinușilor trece de 6 luni, ei vor primi 60% din retribuția totală la care au dreptul. Restul din salariu se va consemna pînă la lămurirea definitivă a celui suspendat.

Din lumea largă

În 1938 se împlinesc 150 de ani de când capitanul Cook a descoperit Australia. Cu acest prilej, guvernul britanic organizează pentru Ianuarie 1938, serbări comemorative.

La 4 Septembrie, anul acesta, s'au împlinit o sută de ani dela descoperirea alfabetului Morse. La 4 Septembrie 1838, s'a făcut prima încercare a alfabetului Morse, când s'au transmis 5 cuvinte.

Parisul, capitala Franței, are 500 biblioteci publice. Numărul volumelor din aceste biblioteci e de 4000.000 și sporește anual cu 70.000 volume. În Franța nu există școala primară fără bibliotecă populară.

La Roma erau acum 1500 de ani 28 biblioteci publice.

Luna trecută, au fost la Berlin mari serbări, cu prilejul a 700 de ani dela înființarea aceluia oraș.

În timpul anului trecut, în Statele Unite din America au fost 1.333.526 de omoruri. Tot americanii dețin înființarea și în această privință.

Din socotelile făcute de un învățat, s'a constatat că dela descoperirea tiparului pînă azi, adică în timp de aproape 400 de ani, s'au tipărit în toată lumea, 300.000.000 de cărți, exclusiv revistele, broșurile, ziarele.

Astăzi, se tipăresc anual, în toată lumea, 200.000 cărți, 80.000 de reviste și 40.000 de gazete.

Pinguinul clocește la nevoie. Pinguinul William, din grădina zoologică din Londra, a rămas acum câțiva timp văduv. Răpoasta-soața nu i-a lăsat altă moștenire decît un biet ou.

Dar, după moartea ei, William s'a schimbat cu totul; din vesel cum fusese mai înainte, a devenit morocânos și pe zi ce trece e și mai morocânos.

Nu se știe dacă este amărit pentru că a rămas singur sau pentru că se vede silit să clocească, dar mereu examinează oul, se uită lung la el ca și cum l-ar întreba cît mai are de clocit.

La 6 Octombrie s'a inaugurat la Versailles monumentul ridicat în onoarea armatei americane și a generalului Pershina.

Au participat la ceremonie: Albert Lebrun, președintele republicii Franceze, mareșalul Petain, generalul Pershina, generalul Gourand, etc.

NU VĂ PIERDEȚI TIMPUL?

căutând în ziare și reviste articolele cari pomenesc numele dvs. sau tratând problemele cari vă interesează, lăci o instituție special creată și bine organizată pentru aceasta poate face acest lucru mai bine și mai eștin ca d-vo.

„SERVICIUL GAZETELOR”

Agenție internațională de presă și publicitate

Director: EMIL SAMOILĂ
București, str. Sf. Constantin 24
Telefon 3-16-15

urmărește tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenții similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură

tăeturi de presă asupra oricărei personalități sau subiect.

Cereți telefonic sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează.

Caracterul este ordinea morală privită prin prisma firii personale... Oamenii de caracter sunt conștiința societății careia îi aparțin.
Emerson